

# TEMPLOMRÓL A GYÁRIG

– *A magyar art deco építészet I. rész.*  
Ariton Kft, 2016, 272. old.

**A könyv az eddig országos szinten és részletesen nem kutatott magyar art deco építészettel  
először mutatja be 1000 fotóval, 400 épülettel és kivehető térképmelléklettel**

EZ AZ ELSŐ OLYAN ART DECO TEMATIKÁJÚ KÖNYV, MELY  
NAGY MERÍTÉSBEN FOGLALKOZIK EZZEL A STÍLUSSAL,  
SOK ILLUSZTRÁCIÓT REJTVE. A KÉTRÉSZES MŰ ELSŐ  
KÖTETÉBEN AZ ART DECO IRÁNYZAT JELLEMZÉSE,  
A LEGFONTOSABB ÉPÍTÉSEK ÉS AZ ÁLTALUK TERVEZETT  
LEGJELENTŐSEBB ÉPÜLETEK KERÜLNEK BEMUTATÁSRA.

Nem vagyok se építész, se művészettörténész, grafikus  
vagyok – mondja magáról a könyv szerzője. Bolla Zol-  
tánnak egyszerűen feltűnt, hogy méltatlanul keveset fog-  
lalkoztak eddig a magyarországi art deco stílussal, ezért  
úgy döntött, maga indul el és fedezi fel annak összes hazai  
képviselőjét.

A könyv címéből és méretéből arra következtethetünk,  
a szerző nagy tetre vállalkozik – mégpedig az art deco  
stílus hazai jelenlétének teljes bemutatására. Ennek elő-  
feltétele az a tény, hogy eddig nem született még irodalom,  
amely ilyesmit kellő mélységében megtett volna – egy-egy  
folyóiratcikk csupán, ami említésre méltó, illetve Kovács  
Dániel Budapest Art Deco című könyve, mely a Bolla-féle-  
nél – a budapesti tematikából is – kisebb anyagot ölel fel.  
Azaz abszolút hiánypótló írással állunk szemben, mely  
külső megjelenésével, információtartalmával és illusztrá-  
ltságával egyaránt méltó arra, hogy ezt az űrt betöltse.

Míg a magyar szecessziós építészet például nemzetköz-  
ileg is kiemelkedőt alkotott, az art deco a két világhábo-  
rú között a sajátos gazdaság- és művészetpolitikai okok  
miatt csak korlátozottan tudott kibontakozni, háttérbe  
szorult a hazai konzervatív és modern építészet mögött.  
Art deco épületek nem határozták meg a magyar városok  
arculatát, térben is háttérbeszorultak általában, Budapes-  
ten és vidéken egyaránt kevésbé reprezentatív helyszíne-  
ken jelentek meg. A könyvet olvasva mégis sok ház lehet  
ismerős, pl. a Madách téri nagy árkaos tömb, a mai Új  
Színház épülete, a Rákóczi úton két jellegzetes téglá épü-  
let is az art deco stílus alatt született, de az irányzat több  
képviselőjét megtaláljuk Debrecenben, Pécsen és Baján is.

A könyv elején az art deco, illetve az áramvonalas  
(streamline) stílus kerül bemutatásra, majd a mű nagy  
részében, több mint 200 oldalon keresztül a legjelentősebb  
magyar art deco épületek következnek, fotókkal illusztrál-  
va, az őket megtervező építészek szerint rendezve.



A könyv nem tartalmazza Bolla kutatásának egész anya-  
gát – melyet a kíváncsi olvasó már most megtekinthet  
e-könyv formájában - , ez csak az első rész ugyanis, ami  
papírra került. Ebben található azonban az épületek dön-  
tő többsége, a következő kiadás inkább az iparművészeti  
munkákra fog fókuszálni (kovácsoltvas, kerámia, ólom-  
üveg), valamint abban kapnak helyt majd az art deco intéz-  
mények is - templomok, kórházak, gyárak, iskolák.  
(Zelki Benjámin)